

پازار ایرتسی

فی ۱ رمضان سنه ۱۳۲۸

وفی ۲۳ اغستوس سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیة اسلامیه نك ناشر افكاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درساملرندن

استانبول مبعوفی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درساملرندن

توقاد مبعوفی

مصطفی صبری

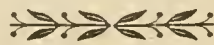
مدیر مسئول :

مکتب قضاة معاملرندن

کلیسی منیر

مندرجات

تصویر متجلدانه ع . خیری	رمضان شریف
سیاحت ع . عاطف	تاریخ اسلام صحائفندن طاهر المولوی
امنیت عمومیہ مدیریندن غزته لره تبلیغ اولمشدر	اون بش اون التی سنه اول یازلش اثرلرمدن ع . خیری
چورومده اجرای لعبیات ایدن قومبانیه حقننده	عالم اسلامیتده بر خطوه اتحاد م . صفوت
مکتب قضاندن نشئت ایلیان افندیلر	اسای وسطی ده انکلیز - روس رقابتی نظام الدین ادبیات

نسخه سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برابردر)

ممالک اجنبیه ایچون :

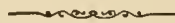
۶۰ ، ۲۰ فرانق

» ۳۰ ، ۱۰

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکی ۶۰ غروش

التی آیلنی ۳۰ »

درج اولنمیان اوراق اعاده ایدلر

قارئلر منزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندی بی نظراعتباره آله رق رعایتسزلکنده بولنلما می رجا اولنور .

درسعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولمشدر

عبادتدن زیاده سیاست فکریله یاپیلان شو بنانک
بوصورتله ترسله نمه سی ابره نهک یوزینی قزارتدی .
لدی التحقیق متجاسر حجازلی دمکه اولدیغنی اوکره نجبه
بالعموم حجاز بونک مطاف معظمی اولان کعبه مکرمه یی
یقیمق وطائفین وعاکفینک یوره کنی یاقتی خیالنه دوشدی .
بونو یاپارسه جبهه تجبرینه بولاشان شائبه حقارتدن
تمیزلنه جک ظن ایدیوردی .

ده وه کبی کندیسنی تمقیبه مهیا اولان عسکرینی احضار
ایده رک کعبه یی تخریب واهالیسنی تریب ایچین فیلارایله
اردوسنی تجهیز و تقویه ایله دی .
فیللردن بری غایت ایری اولوب رنکی بیاض
وکنیه سی (ابوالعباس) ایدی .

تحف تصادفدرکه ولادت پیغمبریدن اول ، بیت المعظمی
تخریب فکریله کیدن صلیبی براردونک اوکنده فیلار
اولدیغنی حالده هجرت محمدیه دن بش التی عصر صوکر
بیت المقدسی تخلیص املیله یوله چیقان برصلیب اردوسنک
پیش عزمنده ده قازلر بولونوردی !

حیوان سورولرینی تعقیب ایدن بو انسان کومهرینک
حرکاتی مضحکات تاریخیه عد اولونسه شایاندر .

اردو حرکت ایله مکله برابر داها حجاز حدودینی
کچمهدن فداکاران اشرافدن (ذونفر) نامنده کی بر
ذاتک معیتله تقابل ایتدی . ده ها صوکراده (نفیل
بن حیب) ک ، یاخود (باعس بن خلف) ایله برادری
(غفرس) ک قومانداسی تحتنده کی (نهران) و (ناهس)
قبائلنک تعرضه اوغرادی .

بومتعرضلرک مقصدلری ابره یی مکه اوزرینه یورو-
مکدن منع ایتک اولدیغنی حالده کندیلری مغلوب ،
رئیسلری بولونان (ذونفر) ایله نفیل زنجیر اسارتله
منکوب اولدیلر .

اسیر قوماندانلردن (نفیل) ک زنجیری - قلاغوزلق
ایتک شرطیه - بویندن چیقاریلدی . طائفه قدر

کلدیلر اوراده (ابورغال) اسمنده بشقه بردایل آلدیلر .
احراق ابراهیم ایچین اودون طاشیان قاطر کبی
بو قفه باغیه رهبرلکنی درعهده ایدن (ابورغال) ابره
ایله اردوسنی (مغمس) ده نیلن موقعه قدر کتیر دیسه ده
اوراده چاتلایوب دارالبواره عازم اولدی .

§

۶۲۶ سنه هجریه سنده وفات ایدوب (معجم البلدان)
عنوانلی مهم بر اثر معتبر بیراقان (یاقوت حموی)
(مغمس) کله سنی اول : میمک ضمی ، غینک و میم
مشده نهک فتیجی ایله ؛ ثانیاً میمک ضمی ، غینک فتیجی ،
میم ثانیه نهک کسریله ؛ ثالثاً میمک فتیجی و غینک سکونیه
اوج تورلو ضبط ایتدکن صوکر طائف یوانده مکیه
نشان فرسخ مسافه سی بولونان بر موضع اولدیغنی
و ابورغالاک بو موضعه کی قبرینک عربان طرفدن رجم
ایلدیکنی یازیور .

خی مطهر علیه و آله صلوة الله الاکبر افندیز
حضر تلرینک دفع حاجت ضمنتده مکدن بورایه
کلدکریخه ده علاوه ایدیور .

مابعدی وار

ظاهر الملوری

اون بش اون آلتی سنه اول یازلمش از لرمدن :

• مقدمه •

یاخود

علوم نیه تدوین اولنوب هر برینه مخصوص بر

اسم طاقیله مشدر ؟

مابعد

هر علم مسائل کثیره دن عبارتدر او مسائلی جهت

وحدت ذاتیه و عرضیه دنیان ایکی شی دائرة مضبوطیه
آلیر .

تعریف اولنورسه ایکنجی جهت ایله تعین ایداش اولور .
ایشته بویکی وجهله اولان تعریفلر هر هانکی علم
اولورسه اولسون او علمک مقدمه سی صره - منده صایله رق
مسائندن اول یازیلور ، که طالب عام اولان کیمسه
بصیرت اوزره بولونسونده کورکورینه او علمه باشلامسون .
بناه علیه تدریسی خصوصی معارف عمومی نظارت
جليله سندن عهدۀ عاجزانه تقویض بیسوریلان « عام
کلام » ه باشلامدن موضوع وغایتی وسبب تدوین و مشتمل
بولدینی احکام جليله نك کیفیتله اشرف المعلوم اولدیغی
« باذن الله تعالی » برقاج مبحثده بحث ایده جکیز .

برنجی مبحث

علم کلامک موضوعی

عقائد دینییه اثبات کنديسنه تعلق ایتمک اعتباريله
« معلوم » در ، بو تعلق ایستریقین اولسون ایستراوازا
چونکه بونک مسائل با عقاید دینییه در : الله قدیمدر ، بردر
کبی و یاخود بو عقائدك توقف ایتمش اولدینی بر طاقم
قضیه لر در : اجسام حوام فرددن مرکبدر ، خلا جائر
در کبی . اعاده اجسامک صحتی اثبات ایچون بویکی
قضیه احتیاج بدیهیدر ؛ حق محققین بیله « اعاده اجزای
متفرقه نك بر یره طولیلا نسیله در » دیورلر .
حالبوکه بو اعاده شرایعک خبر ویردیکي وجهله بو
عالی اعدام ، و دیگر عالمی ده ایجاد ایله در ؛ بشقه بر
شیله دکل . ابدی اعاده بو عالمک فنانی مستلزم اولنجه
طبیعه بدیرکه : محتمده خلاصک جوازینه محتاج اولنور .

تعریفی :

عقاید دینییه اثبات کنديسنه تعلق ایتمک اعتباريله
معلومک اعراض ذاتیه سندن باحت برفن جلیل القدردر
کور یورسکیز که بو تعریف جهت وحدت ذاتیه -
سیله در ، عرضیه سیله سی که طورسون .

قاضی ارمودی دیورکه :

بو علمک موضوعی « ذات الله » در . بونده اعراض

برکره « جهت وحدت ذاتیه » نك وظیفه سی نه در ؟
آنی آکلا یه لم :

بیلم خاطر کزه کلیمی ؟ بو بحثک باش طرفنده
« کافه علوم موضوعی سایه سنده بر بردن سجدیلر »
دیمشدک . بوراده دیرزکه :

اوت ۱ سجدیلر ، سچیلرلر . چونکه موضوع
علمدن عبارت اولان « جهت وحدت ذاتیه کنديسنک
اعراض ذاتیه سندن باحت بر آلا ی مسئله لری بر علم
یامشدر بوجت ایستر وحدت حقیقیه یی حائر بولسون
ایسترسه اعتباریه یی .

وحدت حقیقیه — حقیقه بر اولان شیئه دیرلر :

علم حسابک موضوعی بولان « عدد » کبی ، که
وحدت حقیقیه یی حائردر .

وحدت اعتباریه — اعتباراً بر اولان شیئه دیرلر :
نحوک موضوعی بولان « کله » ایله « کلام » کبی که بونلر
حقیقه ایکیدر . فقط هر ایکی سی ده معنایه موضوع لفظ
اولمده اشتراک لری حسیله برشی اعتبار اولمشدر . کله لم
جهت وحدت عرضیه « یه :

بوده علومک غایتدر . لیکن شوقدر وارکه :

وجودده « جهت وحدت ذاتیه » یه تابعدر .
چونکه بر علمک غایتی وجودده او علمه تابعدر .

علم ایسه موضوعنه ، تابعدر بوضو رتده آره بردن
علم قالدیریلور ایسه بر علمک غایتی او علمک موضوعنه
تابع اولمش اولور .

تقریرات مسرووده دن آکلا نیلورکه :

علوم ایکی درلو تعریف اولنور . بری جهت وحدت
ذاتیه سیله ، دیگر ایسه عرضیه سیله در . میلا : منطق
« بر علمدرکه کنديسنده تصورات و تصدیقاتک اعراض
ذاتیه سندن بحث اولنور . » دیه تعریف اولنورسه برنجی
جهت ایله تعریف ایداش اولور ؛ یوق اکر « بر
قانوندرکه کنديسیله فکرک صحیح و فاسدی بیلنیر . » دیه

بحث . کلامک موضوعی بولنان « ذات الله » ك احوالہ رجوع ایدہ بیلمیری ؟ یوق ! اکر دیگر بر علمدہ بیان اولنورسہ آنک بیان ایدلیدی علم اولسہ اولہ علم کلامدن دها اعلیٰ بر علم شرعی اولہ بیلمیر ؛ یوقسہ شرعی اولمیان علم اولہ من . علم کلامک مبادیسی شرعی اولمیان علم اعلا دہ بیان جائز دکدر . اکر جائز اولیدی علی الاطلاق علوم شرعہ نك رئیس شرعی اولمیان علم اعلا یہ محتاج اولوردی .

کوریلدور کہ علم کلامدن عالی علم شرعینک نبوتی اتفاقاً باطلدر بر قائل ایچون اعتراض قلیقلی شویله برسوز : « بعض دفعہ علم اعلانک مبادیسی علم ادنادہ میندر نسه کیم جزء لایتجزانک ابطالی علم الہی اعلانک » « مبادیسنندن اولدینی خالدہ مسائلدن بولندینی جہتلہ علم طبعی ادنادہ میندر . بو صورتدہ یا کنندیسندہ » بیان ایدیلر بر علم شرعینک نبوتی و یا خود مبادی « نقطہ نظرندن شرعی اولمیان بر علمہ احتیاجی لازم » « کلیر ایمدی اکر ایکنجی شقک بطلانی ادعا اولنورسہ » « تسلیمدن چکنمز ایسہ کدہ برنجی شقک بطلانی » « تسلیمدہ راز دوشنورز . »

سویلمک یول وارسدہ

جوابندہ دیرز کہ :

بر علم شرعی یوقدر کہ مباحث عنہ اولان کلامک مبادیسی او علمدہ بیان اولنہ بیلسون .

« وجہ ثانی » موضوع علمک وجودی او علمدہ کہ موضوعی بولندینی شیدن عبارتدر . بیان اولماز . علمدہ مبین اولان مطلوب ، اعراض ذاتیہی موضوعہ اثباتدن بشقہ برشی دکدر . حالبو کہ موضوعہ اعراض ذاتیہی اثبات ، موضوعک وجودی اثباتہ متوقفدر . ایمدی موضوعک وجودی عرض ذاتی اولہرق بو علمدہ بیان ایدیلہ من . چونکہ وجودک ماعداسنی - کہ اعراض ذاتیہ سائرہ در - موضوعہ اثبات ، وجود موضوعی

ذاتیہ سندن اولان صفات ثبوتیہ و سلبیہ سیلہ عالمی احداتی کبی دنیادہ کی . حشر اجساد کبی آخرتدہ کی افعالندن بحث ایدلیدی کبی . کنندیسی اوزرینسہ وجوب وعدم وجوبی نقطہ نظرندن بہت رسول ، نواب ، عقاب کبی دنیا ایلہ آخرتدہ کی احکامندن دخی آیرجہ بحث اولنور صاحب مواقف بوکا ایکی وجہلہ اعتراض ایشمدر : « وجہ اول » [۴] بو علمدہ بعض دفعہ جناب واجبہ استناد ایتہ ملری اعتباریلہ جواہر ایلہ اعراضک حاللرندن بحث اولنور . بو مباحث عنہما ایسہ ذات اللہک اعراض ذاتیہ سندن دکدر . بناءً علیہ بولری موضوعک اعراض ذاتیہ سنہ ارجاع ایلہ بو اعتراضدن باقیہی قورتارمق ممکن اولہماز .

سؤال

ایکی جوہر تداخل ایتز ، اعراض منتقل دکدر . کبی سوزلردن بو فندہ بحث مدنیت حیدیلہدر ؛ یوقسہ مسائل حیدیلہ دکل . بناءً علی ذلک بولرک احوال موضوعہ عدم رجوعی او کہ سوریلہرک کلامک موضوعی « ذات الله » در . دیہ اعتراض ایدیلہ من .

جواب

بو فندہ مبادی اولمق اوزرہ بحث اولدینی ادعا ایتدیکک جواہر اعراضک حاللری بذاتہا امور بنیدن دکلدر کہ بالکلیہ بیاندن مستغنی مبادی معلقہدن اولہ بیلسون ہمہ حال بر علمدہ بیان اولنہ جقدر .

اگر علم کلامدہ بیان اولنورسہ او زمان مسائلدن اولمسی لازم کلیردہ احوال موضوعہ رجوعلری دائرہ وجوبہ کیر . حالبو کہ جواہر ایلہ اعراضک حاللرندن

[۴] بو اعتراض کلامک موضوعی « ذات الله » در دین متأخرین علمایہ وارددر ؛ یوقسہ مقدمینہ دکل . چونکہ جواہر ایلہ اعراضک حاللرندن بحث علمای مشار الہک یازدقلری کتب کلامیہ ددر ، مقدمینک کتابلرندہ ایسہ ذات ، صفات ، افعال احکام الہیہدن بشقہ بر شیدن بحث اولنماشدر . نتہ کیم فاضل سیلکونی مواقف حاشیہ سندن بیان ایدبور .

طوائف ملوک دورلری باشلادی . تعقیب ایدیلان اغراض شخصیة منافع شخصیة عادتاً بین المسلمین بر سیاست اسلامیة صورتندہ کوستریله رک اہالی آردسندہ موقعی تأمین ایتک استیانلر دیگرلرینی کورلتمک، کوزدن دوشورمک ایچون هیچ بر فرصتی قاجیرمادی . هیچ بر تشبثی عقیم بر اقمیدی . هر درلو حیل و دسایسہ مراجعتدن کیرو طورمادیلر . حتی بو جملہدن اولہرق تعقیب ایتدکلری سیاست فاسدہنی تقویہ ایچون اهل اسلام آردسندہ بر طاقم مختلف اعتقادلر، مذہبلر احداثدندہ چکنمیدیلر . و دیہ بیلورمکہ ال اول جمعیت اسلامیہ آردسندہ دوشوریلان مذہب اختلافاتی سیاست تعقیبندن ، تقویہ سندن بشقہ برشی دکلدی .

شمدی بز ماضی یه ارجاع نظر ایله او تلہفاتی یکیلہ مک استہمیورز . هر نہ اولدیسہ اولدی مات اسلامیہ مذہبجه اعتقادجه بر طاقم تفرقیہ دوچار اولدی . بز م سویلک استہدی کمز شی انجق بو کبی اختلافات مذہبیہ ، اهل اسلام آراسندہ کی تفرقیہ یی بر برینہ قارشی نظر نفرتی موجب اولہجق برماہیتدہ میدر ؟ دکلیدر ؟ اشته بوراسنی تشریح ایدلم : ومن الله التوفیق . اهل اسلام آردسندہ ایکی مذہب اختلافی وار بریسی فرعی . دیگر ی اصلی در فروع و اعمالدہ کی اختلافات هیچ بر زمان اهل اسلامی نزاع و مناقشہ یہ دوشورمیدی کی فرع و عملدہ کی مذہب صاحبیلرینک یکدیگری نہ قارشی الدینی طور برهانیدر . و بودہ امت محمدہ رحمت واسعہ دن عبارت اولان اختلافات قیلندن اولدینی ایچون مرغوب و مقبول در . ایکنیجی اختلاف کہ : اصلہ تعلق ایدن دہا طوغریسی اعتقادہ راجع اولان اختلاف بین المسلمین ینہ اجتہاددہ اختلافدن عبارت ايسہ دہ بواختلاف شرعاً مجوز اولماقلہ و یکدیگری انجق او مختلف فیہا اولان مسئلہ دہ حقلی طانیماقلہ برابر بو اختلافاتک الہجنی وضعیت انجق ینہ برہانی اولمق لازم کلیدی چونکہ دین اسلامک بر معارضہ قارشی حکمت

اثباتہ متوقفدر ، وجود موضوع ايسہ عرص ذاتی اولہرق بحث اولانسہ اودہ اثباتندن ناشی آریجہ وجود موضوعہ توقف لازم کلور . کہ بودہ شینک کندی نفسہ توقفی دیمک اولدیغندن باطلدر .

سؤال

وجودک غیریسی اولان عرض ذاتی یی اثبات ، وجود موضوعہ متوقفدر ؟ یوقہ وجود موضوعی اثباتہ دکل بناءً علیہ وجود ، عرض ذاتی اولہرق موضوعہ اثباتندن طولانی شینک کندی نفسی اوزرینہ موقوفیتی فلان لازم کلز . چونکہ مثلاً : الله تعالی موجوددر قضیہ سندنہ کی وجودی جناب واجبه اثبات وجود موضوعہ کہ بورادہ الله تعالی دن عبارتدر — توقف ایتمکہ سنک دیدیکک کی شینک کندی نفسہ توقفی لازم کلز . وجود اثبات وجودک عینی دکلدر .

نصوح افندی زاده :

ع . خیری

عالم اسلامدہ برخطوہ اتحاد

خطۃ عربک اوفق بر قبیلہ سندن لمعہ نما اولوبدہ بتون جهانی شعلہ بار ایدن اسلامیت ، عموم افرادی « واعتصموا بحبل الله جميعاً . . . » امر جلیل ذی شانی طوعاً قبول ایتدکلری ایچون ایدی کہ آز وقت ظرفندہ اسیانک افریقانک و حتی اوروپانک ال مهم یرلرینی ید اشغالہ المش ایدیلر . وقتا کہ بوامر اعتصام اهل اسلام آردسندہ یاواش یاواش سوء استعمالہ اوغرامغہ باشلادی . اهل اسلام آردسندہ اوایانان فتنہ لر ، فسادلر کیتدکجه چوغالیدی اسلامیتی اوج اعلا یہ چیقاران اتفاقلر خللدار اولدی هرکس اسلامیتک ، انسانیتک تعالی سندن زیادہ اغراض شخصیة سنی تعقیبہ قویولدی اشته اوزمان مکنت اسلامیہ خللدار اولمغہ باشلادی کیدہ کیدہ اوتمز توکنمز